A. L. R. K. Moterų Sąjungos Istorija

„Dažnai mūs norai neįvyksta,
Trumpai meiliausi žodžiai šildo,
Tik darbas doras vien nenyksta.
Jo net ir amžiai neišdildo.“

A. Jakštas

Antroji dalis — 1939 m. 1964 m.

Su entuziazumu ir pasididžiavimu paminėjus savo organizacijos šimtmečio ketvirtį sąjungietės įžengė į 26-tuosius metus pilnos pasitikėjimo. Centro pirm., Elzbieta Paurazienė, skelbiant naujų narių vajų, ragino sąjungietes „žemę pajudinti“.

Michigan valstybės direktorė, Ona Kratavičienė, MOTERŲ DIRVOJ
atžvilgiais būtų pažangos ir laimėjimo metai...“
rašo: „... Taip dirbkime, kad mūsų organizacijos 1940 m. istorija visais

Ir sąjungietės dirbo ir triūsė savo, bažnyčios, ir tėvynės reikalams. Jų noras plėsti Apšvietos skyriaus veiklą padarė organizacijos perspektyvą kuo skaisčiausią.

DEVYNIOLIKTAS SEIMAS

Devynioliktas seimas įvyko 1939 m. rugpiūčio 7-11 d., Šv. Kazimiero parapijoje, Worcester, Mass., 5-tos ir 69-tos kuopos globoje.

Jubiliejinis seimas pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias atlaikė parapijos klebonas gerb. kun. Augustas Petraitis.

Buvo atkalbėta malda už mirusias pirmutines Moterų Sąjungos Centro valdybos nares: pirmąją centro valdybos raštininkę Moniką Gurinskaitę, pirmąją centro valdybos rašt. pagelb. F. Nutautaitę-Aleksienę; ir Moterų Sąjungos geradarę bei Garbės narę Juzefą Šefeltaitę.

Pranešta, kad 1938 m. birželio 4 d. Mortos Zailskienės namuose buvo suorganizuota 43-oji kuopa, Waterbury, Connecticut, Šv. Petro parapijoje ir 72-oji kuopa Detroit, Michigan Centro pirmininkės E. Paurazienės pastangomis.

Seimo atstovės gausiomis katutėmis užgyrė Sofijos Sakalienės atliktą gražų ir naudingą Sąjungai darbą — išleidimą 25 metų jubiliejinės knygos.

Seiminiame bankete brangiajai Moterų Sąjungos steigėjai ir pirmajai Centro pirmininkei ir „Moterų Dirvos“ redaktorei Uršulei Daukantienei buvo suteikta garbės vieta ir įteikta $25.00 dovana su pasveikinimu už jos ilgų metų darbą organizacijai.

Į Centro valdybą išrinkta: dvasios vadas — kun. Steponas Kneizys, Norwood, Mass.; pirm. E. Paurazienė, Detroit, Mich.; I vicepirm. — Justa Karpiūtė, Westville, Ill.; II vicepirm. — A. Aukštikalnienė (Colney), Waterbury, Conn.; raštininkė — M. Vaičiūnienė, Cicero, Ill.; ižd. — Elena Statkienė; iždo globėjos — T. Mažeikienė, Worcester, Mass. ir A. Poškienė,

Albina Poškienė — 67 kp.
1939-1945 — iždo globėja
1945-1949 — Raštininkė
1957-1959 — I Vicepirm.

Justa Karpiūtė — 70 kp.
1939-1941 — Vicepirm.

Marijona Paukštienė — 20 kp.
1939-1947, 1949-1951 ir
1955-1959 Illinois Direktorė

Chicago, Ill. Daktaras-kvotėjas — dr. A. Rakauskas, Chicago, Ill. „Moterų Dirvos" redaktorė — S. Sakalienė.

Direktorės: Conn. — M. Jokubaitė, Ill. — M. Paukštienė, Mass., Maine ir N.H. — adv. Anastazija Sykes, Mich. — O. Kratavičienė, N.J. ir N.Y. — M. Šertvitienė, Ohio — O. Stepulionienė, Pa. — P. Schevets.

Skundų komisija: L. Venčienė, Lawrence, Mass., T. Mitchell, Nashua, N.H., S. Sakalienė, Chicago, Ill.

Literatinė komisija: A. Poškienė, Chicago, Ill., U. Daukantienė, Worcester, Mass., adv. Sykes, Norwood, Mass.

Atstovės į Federacijos Tarybą: A. Stašaitienė, Cicero, Ill., ir S. Subatienė, Richmond Hills, N.Y.

Legalis Patarėjas: adv. Jonas Brenza, Chicago, Ill.

1940 m. svarbesnieji įvykiai

Paskelbtas naujų narių įrašinėjimo vajus pasibaigė su džiuginančiais rezultatais. Vajaus metu suorganizuota nauja 73-ji Lowell, Mass. kuopa, perorganizuota 15-ji kuopa Brockton, Mass., ir įsteigtas jaunamečių skyrius prie 20-tos kuopos, Chicago, Ill. Viso naujų narių tame laikotarpyje įrašyta 179.

Birželio 15 d. lietuvių tautos istorijon įsirašė juodžiausiomis raidėmis — Sovietų Rusijos didelės karinės jėgos užplūdo Lietuvą ir ją okupavo. Apsunkintomis širdimis sąjungietės tęsė savo veiklą, pasiryžusios visokeriopu būdu kovoti už tautos laisvę.

Sąjungietės atsisveikino su dr. Antanu Rakausku, kuris nuo 1937 m. buvo organizacijos daktaru-kvotėju. Liepos mėnesio pradžioje dr. Rakauskas įstojo į Tėvų Marijonų vienuolyną.

Lapkričio 12 d., gavęs širdies ataką, prie kurios prisidėjo plaučių uždegimas, mirė kun. Jeronimas Vaičiūnas, Šv. Antano parapijos Cicero, Ill., klebonas ir buvęs Centro Dvasios Vadas, daug prisidėjęs prie Moterų Sąjungos steigimo, ugdymo ir visuomet didžiausias jos prietelis-patarėjas.